

Pitanja i odgovori o Evropskoj uniji

Da li su fondovi EU dostupni malim i srednjim preduzećima iz Srbije?

U okviru Programa FP7, Evropska komisija je značajan deo od najavljenih 8,1 milijardu evra namenila malim i srednjim preduzećima, kao podršku ekonomskom rastu i otvaranju novih radnih mesta u Evropi. Mala i srednja preduzeća priznata su kao vitalna za inovacije i zato im je data posebna podrška da učestvuju sa ukupno 1,2 milijarde. Od tih sredstava, 250 miliona evra biće izdvojeno za mala i srednja preduzeća za program Istraživanje. Srbija, kao i druge zemlje Zapadnog Balkana, učestvuje u FP7 programu. Još jedna mogućnost za mala i srednja preduzeća da dobiju podršku jeste Okvirni program konkurentnosti i inovacija (CIP) gde Srbija učestvuje u dva od tri njegova dela – Inovacija i Informaciono-komunikacione tehnologije (ec.europa.eu/cip).

Gde se mogu pronaći informacije o projektima koje finansira EU u Srbiji?

Lista projekata koje u Srbiji finansira Evropska unija i sve relevantne informacije mogu se pronaći na adresi www.euinfo.rs i na internet prezentaciji Delegacije EU u Republici Srbiji. U okviru sajta www.europa.rs dostupna je interaktivna mapa projekata, na <http://mapa.euinfo.rs/>. Internet sajt nudi linkove ka vestima relevantnim za projektne

aktivnosti. Taj internet sajt Kancelarije za evropske integracije (<http://seio.gov.rs>), kao i lokalne tačke kontakta Programa FP7 (<http://cordis.europa.eu/serbia>) nude informacije o projektima koji su u toku, kao i pozive za učešće. Za program Kultura, lokalni ured za vezu je Tačka kulturnog kontakta Srbija, dostupna na www.ccp-serbia.org. Srbija od 2000. godine učestvuje u programu TEMPUS, više na www.tempus.ac.rs. Najsveobuhvatnije informacije mogu da se pronađu na zvaničnom sajtu Evropske unije: www.europa.eu.

Putovati u Evropsku uniju, da li je to problem?

Građanima Srbije je 19. decembra 2009. godine dodeljen režim bezvизnog putovanja, što znači da svaki građanin koji poseduje biometrijski pasoš može da bez vize putuje u 25 zemalja - članica EU i tri zemlje koje nisu njene članice (Švajcarska, Norveška i Island). Izuzetak predstavljaju Velika Britanija i Irska koje su zadržale vize za građane Srbije. Srpski građani mogu da borave u Šengenskom prostoru do 90 dana u okviru perioda od šest meseci.

EU info centar

Dečanska 1, 11000 Beograd, Srbija
(Dom omladine)
Tel: +381 11 322 9922
e-mail: info@euinfo.rs
web: www.euinfo.rs, www.europa.rs

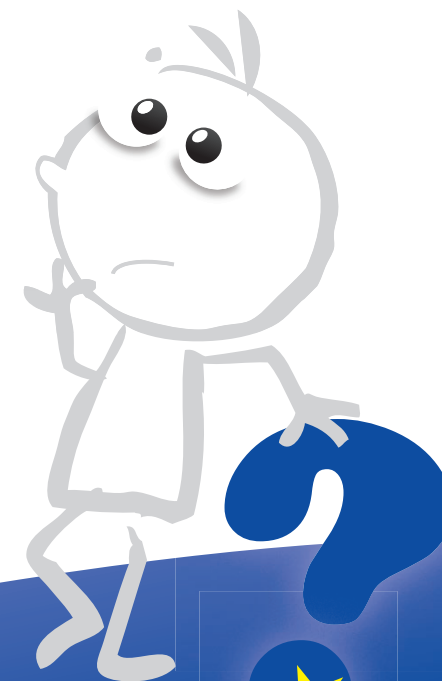

Evropska unija

Pitajte nas!

Deset najčešćih
pitanja o
evropskim
integracijama

Pitanja i odgovori o Evropskoj uniji

Želeo/la bih da studiram u Evropskoj uniji. Kako to da učinim?

Najveći broj programa iz oblasti obrazovanja i kulture je otvoren za Srbiju i građani Srbije mogu da studiraju u zemljama Evropske unije, u okviru nekoliko programa dostupnih za dodiplomske i postdiplomske studije. Načini da se dobije finansijska podrška EU zavise od toga da li ste već počeli studije i u tom slučaju tražite program razmene studenata ili želite da studiranje započnete van Srbije. Stipendije se mogu dobiti najpre u okviru programa Erasmus Mundus; oslobođeni ste plaćanja školarine na univerzitetu koji vas prima. U svojoj sadašnjoj fazi II, Erasmus Mundus srpskim studentima nudi potprograme BASELEUS, Join EU-SEE, ERAWEB i EUROWEB. Još jedna mogućnost su stipendije Marija Kiri, za mlade istraživače. Studenti sa specijalnim potrebama kao što su fizičke teškoće mogu da dobiju i dodatna sredstva kako bi im se pomoglo da pokriju dodatne troškove boravka u inostranstvu. Program TEMPUS promovira institucionalnu saradnju između EU i zemalja Istočne Evrope, Centralne Azije, Zapadnog Balkana i Mediterana, finansiranjem zajedničkih projekata. Više informacija dostupno je na: eacea.ec.europa.eu/tempus/index_en.php. Program celoživotnog učenja podržava razvoj obrazovanja i obuke na svim nivoima i finansira nekoliko akcija - razmene, studijske posete i aktivnosti umrežavanja, više na: eacea.ec.europa.eu/llp. Kao i građani svih drugih zemalja kandidata, i srpski građani mogu da konkurišu i da stažiraju u institucijama Evropske unije.

Želeo/la bih da radim u Evropskoj uniji. Da li je to moguće?

Kao građanin Srbije, možete da konkurišete za posao i da radite u Evropskoj uniji ako dobijete odgovarajuću radnu dozvolu. Kako biste je dobili, potrebno je da se unapred javite ambasadi zemlje u kojoj želite da radite i da proverite koji su uslovi. Zvanični portal Evropske unije za

poslovnu mobilnost – EURES – koristan je izvor informacija kada ste u potrazi za poslom: na njemu su navedena slobodna radna mesta i nudi dobre ideje za traganje i pronalaženje posla (ec.europa.eu/eures/). Pored toga, šema Plave karte EU ustanovljena je 2009. godine kako bi se Evropa učinila atraktivnijom destinacijom za visokoobrazovane osobe koje su iz zemalja van Evropske unije (www.apply.eu/BlueCard). Evropski format biografije, Europass (<http://europass.cedefop.europa.eu/en/documents/curriculum-vitae>) ustanovljen je kako bi se olakšalo studiranje i konkurisanje u Evropi.

Koji su uslovi za volontiranje u Evropskoj uniji?

Za građane Srbije, volontiranje u zemljama Evropske unije je moguće, u skladu s direktivom koja reguliše uslove za prihvatanje građana trećih zemalja na volontiranje, razmenu đaka i studiranje. Evropska unija proslavila je 2011. godinu kao Godinu volontiranja. Ako imate između 18 i 30 godina i želite da postanete volonter, Evropski volonterski servis (EVS) i program Mladi u akciji su pravi izbor za vas. Informacije o volontiranju za starije ljude u Evropskoj uniji dostupne su na adresi www.eurofund.europa.eu.

Šta su evropske integracije?

Evropska unija je ekonomsko i političko partnerstvo koje predstavlja jedinstvenu formu saradnje između država članica. Evropski projekat je pokrenut nakon Drugog svetskog rata, s idejom da se očuva mir i spreči svaki budući rat na Starom kontinentu.

Kao rezultat toga, Evropska unija je nedavno dobila Nobelovu nagradu za mir. Nobelova nagrada za mir za 2012. godinu dodeljena je Evropskoj uniji „za doprinos od šest decenija napredovanju mira i pomirenja, demokratiji i ljudskih prava u Evropi“, saopštio je Norveški Nobelov komitet. Od saradnje u strateškim područjima kao što su proizvodnja uglja i čelika 1950-ih, preko ekonomske i trgovinske saradnje, projekat evropske integracije izrastao je u jedinstveno tržište gde se roba, ljudi, kapital i usluge slobodno kreću, a nedavno i u političku uniju, zajednicu vrednosti zasnovanu na osnovnim pravima i slobodama. Od šest do 27 država članica i od ekonomske do političke integracije tokom godina, EU privlači sve više evropskih zemalja koje podnose molbe za punopravno članstvo, među kojima je i Srbija.

Gde je sada Srbija u procesu integracija?

U martu 2012, Srbija je dobila status zemlje kandidata za članstvo u Evropskoj uniji. Status kandidata, osim političke važnosti, znači da zemlja koja aplicira može da koristi više fondova Evropske unije. Još pre dobijanja statusa kandidata, Srbija je bila jedna od najvažnijih destinacija za grantove EU (fondove koji ne moraju da budu vraćeni) u iznosu od oko 200 miliona evra godišnje. Kao zemlja kandidat, Srbija ima pristup svim komponentama Instrumenta za pretprijetnu pomoć (IPA), što je značajno za punu implementaciju zakonodavstva EU (takozvani *acquis communautaire*) u vreme prijema. Sledeći važan korak je početak pregovora s Evropskom unijom. *Acquis communautaire* je podeljen na 35 poglavlja koja će nacionalne vlasti detaljno razmatrati sa

EU, kako bi on bio u potpunosti integrisan u nacionalno zakonodavstvo.

Koje su koristi od evropskih integracija?

Za Srbiju koja je evropska zemlja u geografskom, istorijskom i kulturološkom smislu, Evropska unija je istovremeno prirodan partner i izbor. Brojne reforme čije je sprovođenje neophodno u procesu evropskih integracija trebalo bi da ubrzaju proces demokratizacije. Napredovanje ka članstvu u EU privlači strane investitore i otvara nova radna mesta. Od kraja 2009, srpski građani mogu da putuju Šengenskim prostorom bez viza. U budućnosti, kada Srbija bude punopravna članica EU, njeni građani će moći da se slobodno kreću i rade u svakoj državi EU, zemlja će imati pristup Strukturnim fondovima i ogromnom tržištu od 500 miliona građana.

Koji fondovi EU su dostupni Srbiji?

Kao zemlji kandidatu, Srbiji je dostupno svih pet komponenti IPA programa - Podrška tranziciji i izgradnji institucija, Prekogranična saradnja, Regionalni razvoj, Razvoj ljudskih resursa i Ruralni razvoj sela. Ukupna vrednost finansijske pomoći Srbiji kroz IPA fondove za period 2007-2012 iznosi oko 1,1 milijardu evra. U okviru Sedmog okvirnog programa (FP7), Evropska unija finansijski podržava projekte istraživanja i inovacija u raznim oblastima. Okvirni program konkurentnosti i inovacija (CIP), Erasmus Mundus, TEMPUS i Kultura su programi takođe dostupni Srbiji. Ukoliko su vam potrebne druge informacije, EU Info centar će vas uputiti gde da ih nađete i reći gde možete da konkurišete.

